

ข้อมูลทั่วไปประชาชนชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

*****

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - สกุล นางสมปอง พรหมชาติ
 ว.ด.ป เกิด ๒๔๙๘ เพศ ชาย อายุ ๖๒ ปี
 จบการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๗
 ที่อยู่ปัจจุบัน ๘๙ หมู่ที่ ๖ท่าคือ ตำบลท่าคือ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
 ชื่อบิดา นายลิขิต พรหมชาติ ชื่อมารดา นางเจียบงา พรหมชาติ
 ปัจจุบันประกอบอาชีพ ทำนา
 มีความสามารถด้าน จักรสาน

๒. เป็นประชาชนชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- ( ) อาหารและโภชนาการ ( ) ศาสนาและพิธีกรรม
 ( ) เกษตรกรรมและการทำมาหากิน ( ) ภาษาและวรรณกรรม
 ( ) ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ ( ) ศิลปะการแสดงดนตรี
 ( ) ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ( ) กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
 ( ) กายภาพบำบัดแผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของประชาชนชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

มีความชอบในงานด้านจักสานตั้งแต่เด็กๆจนกระทั่งเติบโตขึ้นมาได้มีโอกาสไปเรียนรู้กับผู้เฒ่าผู้แก่
 ในหมู่บ้าน เป็นการสร้างเวลาว่างให้เกิดประโยชน์และสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

เรียนรู้จากผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านสมัยก่อน เห็นผู้เฒ่าทำแล้วออกมาสวยงาม คิดว่าตัวเองคงทำได้จึง
 ได้หัดทำตอนแรกเพื่อไว้ใช้ในครอบครัว หลังจากนั้นก็มีผู้สนใจและสั่งทำเป็นการเพิ่มรายได้อีกทางหนึ่ง

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

วัสดุที่ใช้ในงานจักสาน มักเป็นวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่ หวาย ปอ กระเจ็ด เป็นต้น ในภายหลังมีการใช้
 ผักตบชวา และวัสดุเลียนแบบธรรมชาติ ทำให้มีความทนทานมากขึ้น แต่มีสีสนิมและคุณลักษณะภายนอกคล้ายวัสดุ
 ธรรมชาติต่างๆ แต่ก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ทุกอย่าง

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

วัสดุที่ใช้ในงานจักสาน มักเป็นวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

ทำให้ผู้อื่นได้เห็นและทำจริงลงมือด้วยตัวเองและสามารถพูดได้ว่าทำสำเร็จได้ด้วยความสามารถและตั้งใน
 อย่างจริงแท้

ลงชื่อ นายปริญญา พรหมชาติ ผู้สำรวจข้อมูล

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖

โทรศัพท์ ๐-๘๗๗๐๖-๕๖๔๗

ข้อมูลทั่วไปประชาชนชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

*****

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - สกุล นางพิราวรรณ คำปิ่น
ว.ด.ป เกิด กรกฎาคม ๒๕๔๗ เพศ หญิง อายุ ๒๓ ปี
จบการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๗
ที่อยู่ปัจจุบัน ๗๘ หมู่ที่ ๖ท่าคือ ตำบลท่าคือ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
ชื่อบิดา นายเที่ยง แห่วนพรม ชื่อมารดา นางเพ็ญ แห่วนพรม
ปัจจุบันประกอบอาชีพ ทำนา
มีความสามารถด้าน พับดอกไม้จากใบเตย

๒. เป็นประชาชนชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- ( ) อาหารและโภชนาการ ( ) ศาสนาและพิธีกรรม
( ) เกษตรกรรมและการทำมาหากิน ( ) ภาษาและวรรณกรรม
( ) ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ ( ) ศิลปะการแสดงดนตรี
( ) ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ( ) กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
( ) ก๊าซแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. รายละเอียดเรื่อง / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของประชาชนชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

เกิดจากการไปเห็นในงานพิธีต่างๆ ชอบ เพราะสวย เลยลองพับบ่อยๆจนเกิดความชำนาญ

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

เรียนรู้จากผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านสมัยก่อน เห็นผู้เฒ่าทำแล้วออกมาสวยงาม คิดว่าตัวเองคงทำได้จึงได้หัดทำ

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

๑. เลือกต้นใบเตยที่ยาวพอประมาณ
๒. นำต้นใบเตยหรือใบเตยมาล้างทำความสะอาด
๓. นำใบเตยมาพับที่ละใบโดยคล้ายกับการทำดอกมะลิกระดาษทิชชู
๔. นำใบเตยที่พับเป็นดอกไม้แล้วนำมามัดติดกันเป็นกำประมาณ ๒ ชั้น
๕. เมื่อครบ ๒ ชั้นแล้วก็ตัดใบเตยตกแต่งอีกรอบแล้วมัดรวมกัน

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

ต้นไผ่เตย หรือ ไผ่เตย

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

ทำให้ผู้อื่นได้เห็นและทำจริงลงมือด้วยตัวเองและสามารถพูดได้ว่าทำสำเร็จได้ด้วยความสามารถและตั้งใจ
อย่างจริงแท้

ลงชื่อ นายปริญญา พรหมชาติ ผู้สำรวจข้อมูล

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖

โทรศัพท์ ๐-๘๗๗๐๖-๕๖๔๗

ข้อมูลทั่วไปประชาชนชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

*****

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ - สกุล นายปริญญา พรหมชาติ
ว.ด.ป เกิด ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เพศ ชาย อายุ ๓๕ ปี
จบการศึกษา มัธยมศึกษาตอนปลาย
ที่อยู่ปัจจุบัน ๘๙ หมู่ที่ ๖ ตำบลท่าค้อ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
ชื่อบิดา นายเที่ยง แห่วนพรหม ชื่อมารดา นางเฟื่อง แห่วนพรหม
ปัจจุบันประกอบอาชีพ ทำนา
มีความสามารถด้าน จักสาน

๒. เป็นประชาชนชาวบ้านหรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประเภท

- ( ) อาหารและโภชนาการ ( ) ศาสนาและพิธีกรรม
( ) เกษตรกรรมและการทำมาหากิน ( ) ภาษาและวรรณกรรม
( ) ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ ( ) ศิลปะการแสดงดนตรี
( ) ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ( ) กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
( ) การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของประชาชนชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

เกิดจากชอบเลี้ยงไก่ตั้งแต่มีต้น ไม่มีทุนในการไปซื้อสุ่มไก่ เลยหัดสานสุ่มโดยการลองผิดลองถูก และสอบถามจากพ่อและผู้เฒ่าผู้แก่คนที่จักสารสุ่มอยู่แล้ว จนเกิดความชำนาญ

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

เรียนรู้จากผู้เฒ่าผู้แก่ในหมู่บ้านสมัยก่อน เห็นผู้เฒ่าทำแล้วออกมาสวยงาม คิดว่าตัวเองคงทำได้จึงได้หัดทำ

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

๑. นำไม้ไผ่มา ๑-๒ ลำ ยาวประมาณ ๗-๑๐ เมตร
๒. นำไม้มาตัดเป็นท่อนยาว ๒.๖๐-๒.๘๐ เมตรเพื่อทำเป็นตอกซี่
๓. ทำการผ่าไม้ไผ่ให้เป็นเส้นๆหนาประมาณ ๑ เซนติเมตร ทั้งตอกซี่และตอกสาน
๔. นำไม้ไผ่ที่ผ่ามาทำการเหลาให้ได้ส่วนหนาบางพอประมาณ
๕. นำไม้ไผ่ที่เหลาเสร็จมาทำเป็นวงกลมเพื่อจะเริ่มทำหัวสุ่ม
๖. เมื่อทำหัวสุ่มเสร็จแล้ว ก็นำตอกสานมาสานต่อไปเรื่อยๆจนเสร็จ
๗. นำไม้ไผ่มาทำเป็นลิ้มแล้วตอกตรงกลางฐานสุ่มเพื่อไม่ให้ตอกสานหลุด

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

วัสดุที่ใช้ในงานจักสาน มักเป็นวัสดุจากธรรมชาติ เช่น ไม้ไผ่

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

ทำให้ผู้อื่นได้เห็นและทำจริงลงมือด้วยตัวเองและสามารถพูดได้ว่าทำสำเร็จได้ด้วยความสามารถและตั้งใจอย่างจริงแท้

๖. รางวัลที่เคยได้รับ -

๗. ต้องการความช่วยเหลือในด้าน -

ลงชื่อ นายปริญญา พรหมชาติ ผู้สำรวจข้อมูล

ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๖

โทรศัพท์ ๐-๘๗๗๐๖-๕๖๔๗

ข้อมูลทั่วไปประชาชนชาวบ้าน หรือ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

*****

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ – สกุล นายบุญยอ จันทรอด ชื่อเล่น ตายอ
 ว.ด.ป เกิด ๒๔๘๔ เพศ ชาย อายุ ๗๖ ปี
 จบการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๔
 ที่อยู่ปัจจุบัน ๒๗ หมู่ที่ ๖ บ้านโคกไก่อเอน ตำบลท่าคือ อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม
 ชื่อบิดา ชื่อมารดา
 ปัจจุบันประกอบอาชีพ เกษตรกรรม
 มีความสามารถด้าน พิธีกรทางศาสนา หมอสูตรขวัญ

เป็นประชาชนชาวบ้านหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นสาขา

- ( ) อาหารและโภชนาการ ( ) ศาสนา ประเพณี และพิธีกรรม
- ( ) เกษตรกรรมและการทำมาหากิน ( ) ภาษาและวรรณกรรม
- ( ) ศิลปหัตถกรรมและสิ่งทอ ( ) ศิลปะการแสดงดนตรี
- ( ) ประวัติศาสตร์และโบราณคดี ( ) กีฬาและการละเล่นพื้นบ้าน
- ( ) การแพทย์แผนไทยและสมุนไพร

๓. ข้อมูลรายละเอียด / ผลงาน / องค์ความรู้ / ความสามารถของประชาชนชาวบ้าน

๓.๑ แรงบันดาลใจ / ที่มาของความรู้

คุณตาบุญยอ จันทรอด หรือชาวบ้านเรียกว่า พ่อใหญ่ยอ มีอาชีพเป็นเกษตรกร เช่น การทำนา ทำไร่ ทำสวน และเป็นบุคคลที่มีความศรัทธาในพระพุทธศาสนา และประเพณีต่างๆ ที่เคยนับถือกันมาแต่โบราณ ซึ่งเป็นบุคคลที่ชาวบ้านให้ความเคารพนับถือ ส่วนใหญ่ถ้ามีกิจกรรมหรือประเพณีต่างๆ ก็จะต้องมี คุณตาบุญยอ เป็นผู้นำหรือผู้กำหนดขั้นตอนในการจัดงานประเพณีให้ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณีนั้นๆ เช่น

- ๑. พิธีพราหมณ์
- ๒. พิธีบายศรีสู่ขวัญ
- ๓. พิธีไว้ศาลปู่ตาห้วยบังกอ
- ๔. เป็นมัคนายก
- ๕. พิธีสูทขวัญข้าว
- ๖. และพิธี/กิจกรรมอื่นๆ ฯลฯ

๓.๒ วิธีการเรียนรู้

เรียนรู้พระภิกษุสงฆ์ และจากผู้เฒ่า ผู้แก่ในหมู่บ้าน จดจำคำพูด ขั้นตอน พิธีกรจากการประกอบพิธีทางศาสนา และงานประเพณีตามฤดูกาลต่างๆ

๓.๓ รายละเอียดองค์ความรู้ / ภูมิปัญญา

การเตรียมขั้นตอนพิธีการให้เหมาะสม การนิมนต์พระให้เหมาะกับงาน การแนะนำเจ้าภาพในการจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบพิธี

๔. ทรัพยากรที่ใช้ในการประกอบอาชีพ

วัสดุที่มีในท้องถิ่น

๕. วิธีการถ่ายทอดภูมิปัญญา / แนวคิดในการรักษาภูมิปัญญา

ถ่ายทอดความรู้ให้กับรุ่นลูกหลาน อย่างต่อเนื่อง พูดคุย แนะนำ พร่ำสอน ตามโอกาสอันควร และบุญยอ จันทรอดได้ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ให้แก่ ชาวบ้าน และบุคคลทั่วไป อย่างชัดเจน

คุณตา

๖. รางวัลที่เคยได้รับ

ผู้สูงอายุสุขภาพดี หมู่ที่ ๖ บ้านโคกไก่อ้เขา

๗. ต้องการความช่วยเหลือในด้าน

ลงชื่อนายอาคม อินทรพรม ผู้สำรวจข้อมูล
ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้านโคกไก่อ้เขา หมู่ที่ ๖